

[Marie Hjelmer.]

har alt for ofte ment, at for at lede et Hus og Hjem behøvede man ikke at have egentlig faglig Uddannelse. Det var saa lige til, det var saa nemt, i hvert Fald for Kvinderne, fordi de var ligefrem født til det, de havde saa at sige disse huslige Færdigheder i sig. Men saa let er det jo nu alligevel ikke, som man har været tilbøjelig til at tro.

Nu synes det, at man officielt er kommet til en anden Anskuelse, og jeg tror, at man er kommet dertil takket været Kvinders Indflydelse. Jeg føler Trang til først at takke alle de udmærkede Ledere af vore Husholdningsskoler rundt om i Landet, som har forstaaet at bibringe vor kvindelige Ungdom Dygtighed i Husholdningen, og jeg føler dernæst Trang til at takke de Kvinder, som har været Medlemmer af det i 1929 nedsatte Udvalg, for det Præg, de har sat paa det Lovforslag, der er fremkommet her. Jeg tænker, at det skyldes ikke mindst dem, at det saa klart er blevet fremhævet, at der ligger en saare vigtig og omfattende Samfundsinteresse deri, at den kvindelige Ungdom kan møde saa godt forberedt som muligt til at løse sine mangesidede Opgaver som Hustruer og Mødre. Det er rigtigt, at for en stor Del er Familiens økonomiske Velfærd, dens Sundhed og Velbefindende afhængig af Husmoderens Sparommelighed og Dygtighed, og derfor er det uden Tvivl rigtigt, som Udvalget i sin Betænkning udtrykker det, at de økonomiske Ofre, Staten gennem dette Lovforslag bringer, vil give gode Renter.

Jeg finder, som ogsaa en anden før mig har sagt, at det i Virkeligheden er et beskedent Bidrag, Staten yder til Uddannelsen af Kvinder som Hustruer og Husmødre. Kvinderne har længe forgæves banket paa Ministeriets Dør, idet de har ønsket, at Tilskuddene til deres Skoler skulde blive lovfæstede og forøgede; de har ønsket, og udtrykt deres Ønske mange Gange, at Husholdningsskolerne maatte blive ligestillede med Landbrugs- og Folkehøjskoler. Nu er det sket — omtrent da, thi helt er Ligestillingen ikke opnaaet. Ogsaa jeg vil gerne her pege paa den Forskel, der efter dette Forslag vil komme til at gøre sig gældende i Fordringen om Elevantallet. Det er ikke for mig umiddelbart indlysende, hvorfor en Landbrugsskole skal kunne nøjes med et Antal Aarslever af 12 for at blive anerkendt og faa det direkte Statstilskud, medens en Husholdningsskole skal have 18, subsidiært 16. Men det kan vi maaske forhandle om i det kommende Udvalg.

Jeg tror imidlertid, at som Helhed har

dette Forslag vakt Glæde rundt omkring i husholdningsinteresserede Kredse. Jeg for min Del tror ogsaa, det vil bevirke, at Tilgangen til Skolerne forøges. Som Forholdene er nu, er det alt for faa ubemidlede Kvinder, der kommer paa Skolerne. Eleverne er som Helhed velstillede. Men vi maa alle indrømme, at det er fuldt saa vigtigt, at unge Piger fra de mindre velstillede Hjem, der bliver Husmødre i Smaakaarshjem, er i Stand til at lave god, sund og billig Mad, i Stand til at gøre ordentlig rent og holde Hjemmet vedlige og i Stand til at passe Børnene paa forsvarlig Maade.

Jeg vil ogsaa gerne pege paa, at en mere almenfaglig Uddannelse af Husassistenter vil være af stor Betydning. Det vil bidrage til at højne denne Stand, og jeg synes, den trænger til det. Det vil hæve de unge Husassistenter i det almindelige Omdømme, det vil blive til Gavn og Tilfredsstillelse for dem, om de faar en bedre Uddannelse.

Jeg vil gentage min Anbefaling af Lovforslaget, og jeg kan heller ikke tænke mig andet, end at det vil faa en ret hurtig og en velvillig Behandling i Udvalget.

Undervisningsministeren (Borgbjerg):

Det er jo en særdeles velvillig Modtagelse, dette Lovforslag har faaet her fra alle Sider, hvad der glæder mig, hvad jeg ogsaa havde ventet, og hvad der er ganske naturligt, eftersom jeg i Hovedsagen har fulgt Udvalgsindstillingen, og i Udvalget var jo baade de sagkyndige fra Husholdningsskolerne, Landbrugs- og Højskolerne og alle Partier repræsenterede. Helt velvillig var Tilslutningen — og jeg takker særlig derfor — fra det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (Andrea Brochmann) og det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Fritze Teisen), en lille Smule mere betinget fra det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Marie Hjelmer) og lidt mere betinget endnu fra det ærede 4de tingvalgte Medlem (Elisa Petersen), idet der var nogle Enkeltheder, det ærede Medlem ikke kunde slutte sig til.

Maa jeg først sige til det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds, at vel kan man sige, at Elevunderstøttelsen, som den her er foreslaaet, ikke er særlig høj, men til sammen udgør det dog, baade det direkte Statstilskud og Elevunderstøttelsen, 65 700 Kr. Det er dog ingen ganske ringe Sum i de nuværende Tider som forøget Udgift fra Statens Side. Dertil kommer, at Beløbet kun er beregnet efter de nuværende 18 Skoler, men Lovens Formaal er jo og dens Virkning vil blive nye Skoler og navnlig flere Elever baade til de ældre og til